

2023-02-21

§ 19 2022.321 BUN

Granskning av barn- och ungdomsnämndens ansvar för elevhälsan

Ärendebeskrivning

Under hösten 2022 har KPMG på uppdrag av kommunens revisorer granskat hur elevhälsan fungerar i verksamheten för att säkerställa att tillgången till elevhälsan är likvärdig i kommunen och att elever får tillgång till det stöd som de har rätt till. Syftet med granskningen var att bedöma om elevhälsans organisation är ändamålsenlig och om verksamheten bedrivs i enlighet med skollag. Granskningen innefattade områdena organisation, resursfördelning, tillgång till elevhälsokompetens, elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete samt uppföljning av elevhälsans arbete.

Revisionens sammanfattande bedömning är att elevhälsans organisation i huvudsak är ändamålsenlig och att verksamheten har förutsättningar att bedrivas i enlighet med skollag. Ställningstagandet grundar sig på att skolans personal och elevhälsans kompetenser i hög grad uppfattar att det vid skolenheterna finns tillgång till elevhälsa och dess olika kompetenser. Vidare bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete inom vilket elevhälsans organisation och arbete följs upp. KPMG konstaterar att det systematiska kvalitetsarbetet ligger till grund för de satsningar nämnden har fattat beslut om avseende en utökning av skolskötorskor, kuratorer och psykologer. Vidare konstateras att en rad förebyggande och hälsofrämjande insatser genomförs. Dock konstateras att den pedagogiska personalen i lägre grad stämmer in på påståendet att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete fungerar.

Vidare bedömer KPMG att det inte finns en tydlig strategi utifrån förhållandet förebyggande och hälsofrämjande samt åtgärdande och att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet inte sker strategiskt utifrån att följa upp, analysera, planera och genomföra arbetet. KPMG konstaterar också att mindre enheter inom kommunen inte har samma förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig elevhälsa och bedömer därför att kommunens skolstruktur med många små skolenheter kan försvåra ett effektivt resursutnyttjande och påverka förutsättningarna för en likvärdig utbildning.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderas barn- och ungdomsnämnden att:

- en analys av hälsosamtalen anges i verksamhetsuppföljningen för att på så sätt kartlägga elevernas behov.
- det systematiska kvalitetsarbetet struktureras utifrån fastställda mål. Detta för att undvika att uppföljningen blir för omfattande och därmed inte systematisk.
- tillställa kommunfullmäktige ett uppdaterat reglemente med förtydligande om vårdgivaransvaret, dvs. att barn- och ungdomsnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.
- säkerställa att skolenheterna har likvärdiga förutsättningar för att bedriva en ändamålsenlig elevhälsa.

Med anledning av granskningsrapporten har kommunrevisionen lämnat följande frågeställning för yttrande:

Med avseende på den genomförda granskningen, vilka åtgärder avser ni att genomföra?

Beredning

Utdragsbestyrkande

2023-02-21

Barn- och ungdomsförvaltningen har den 31 januari 2023 lämnat följande yttrande:
Huvudmannen har som stöd till enheterna beskrivit hur hälsosamtalen kan nyttjas i verksamhetsuppföljningarna för att analysera enheten nuläge med trygghet, studie och närvaro. Analyserna förväntas ligga till grund för enhetens åtgärder och insatser för att nå högre måluppfyllelse. Vidare arbetar elevhälsan med kontinuerlig analys under året för att utveckla professionernas analytiska förmåga för att också stärka enheternas samlade analyser för att tydligare svara mot de nya lagkrav som anger att elevhälsans arbete ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Vidare pågår samverkan i GR-regionen för framtagandet av digital elevhälsobas som möjliggör fördjupade analyser av elevhälsans arbete, exempelvis aggregerade analyser av hälsosamtal.

För att strukturera det systematiska kvalitetsarbetet har huvudmannens verksamhetsuppföljning för 21/22 formats utifrån de tidigare fastställda målen. Detta har ökat systematiken i analyserna och gjort uppföljningen mer precis. Vid enheten för barn- och elevhälsa har ett arbete initierats med att identifiera mål som följer upp verksamhetens arbete. Arbetet sker i en lägre process då målen också behöver matchas ihop med enheternas uppföljning av utbildningen. Vidare har enheten för elevhälsa initierat ett arbete tillsammans med Göteborgs universitet för att arbeta med interprofessionell samverkan i skolans systematiska kvalitetsarbete. Målsättningen är att stärka både rektors ledning av och skolans samtliga professioners arbete med analys av den egna verksamheten utifrån skolans kärnprocesser med syfte att nå högre måluppfyllelse och ökad likvärdighet.

Barn- och ungdomsförvaltningen har ett sedan initierat ett arbete med kommunledningskontoret för att förtydliga nämndens vårdgivaransvar, dvs. att barn- och ungdomsnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.

KPMG pekar på hur skolstrukturen, med många små enheter försvårar ett effektivt resursutnyttjande och också påverkar förutsättningarna för en likvärdig utbildning. Enheten för barn- och elevhälsa har under hösten 2022 sett över och justerat organisation och personalplanering i relation till skolstrukturen. Elevhälsan är från och med 2023 tydligare organiserad utifrån huvudmannens teamorganisation med syfte att stärka rektors mandat att leda barn- och elevhälsoarbetet på respektive skola. Enheterna förväntas driva en hälsofrämjande skolutveckling med fokus på skolans samtliga verksamhetsformer, i vilken det främjande och förebyggande arbetet är grundläggande. Genom organisering av elevhälsa utifrån teamorganisation förbättras förutsättningarna för att samtliga enheter får lika tillgång till elevhälsans samtliga professioner och att stöd vid vakanser finns inom teamet. Barn- och ungdomsnämnden beslutade 22-12-13 §125 om utökning av en kuratorstjänst vilket också möjliggör att elevhälsan organiseras kompensatoriskt utifrån socioekonomiska förutsättningar.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till kommunrevisorerna.

2023-02-21

Expedieras till

KMPG

Kommunrevisorerna

Kommunfullmäktige